

Éljen a Népi Demokrácia Frontjának választási győzelme!

WILAG PROLETARJAI EGYESÜLJÉTEKI

VÖRÖS LOBOGÓ

Az R. M. P. Arad-városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XIII. évfolyam, 3713. szám

1957. február 3. vasárnap

4 oldal, 20 bani

VÁLASZT A NÉP

Elérkeztünk a várva-várt naphoz, 1957 február harmadikához. Több hetes választási előkészület után hazánk dolgozó népe a mai napon haladja szavát, az urnák elé járul és megválasztja képviselőit a Nagy Nemzetgyűlésbe, a Román Népköztársaság államhatalmának legfelsőbb szervebe.

Örömteli szívvel vártuk ezt a napot, mert mi készítettük elő, mi dolgoztunk és fáradoztunk; mi, városi és falusi honpolgárok, hogy ma szavazatunkkal ország-világ tudomására hozzuk egységes állásfoglalásunkat és ismételt kifejezésre juttassuk ragaszkodásunkat a párt és a kormány iránt. Lelekesedéssel szavazunk, mert sorainkból a legjobbakat választjuk be a Nagy Nemzetgyűlésbe képviselőnek.

A február 3-i választáson kifejezésre jut választási törvényünk és rendszerünk mélyes demokratizmus. Megmutatkozik, hogy rendszerünk a nép megbízhatatlan egységén alapszik. Ez az egység a pártvezetést és szervezést alkotó-építő munka tüzeiben kovácsolt sziklaszilárd. Hazánkban a nemzeti kisebbségek is demokratikus szabadságjogoknak örvendenek, résztvesznek az állami, gazdasági és kulturális ügyek intézésében a román dolgozókkal együtt.

Nem szükséges, hogy felsoroljuk hazánkban a népi demokratikus rendszer éiben elért eredményeket. Szemünk előtt valósultak meg azok. Hazánk kincsei a nép tulajdonát képezik, s országunk elmaradott agrárszögből fejlett iparral, erős nehéziparral rendelkező orszaggá vált. A nehéziparral párhuzamosan fejlődött a könnyűipar s ez lehetővé tette a lakosság életszínvonalának emelkedését. Azok az intézkedések, amelyek nemrég láttak napvilágot, az alacsony fizetések és a nyugdíjak emelése, a gyermekpótlék, stb. mind-mind a párt gondoskodását az élet javulásáért igazolják.

Az ipari munkások erőfeszítése folytán több gépet és mezőgazdasági szerszámot kapott dolgozó parasztságunk. A falusi kommunisták példamutatására és mozgósítására a dolgozó parasztok nagy tömegei elindultak a nagyüzemi szocialista gazdaságok útján. Az elmúlt négy év alatt megkétszereződött a társulások és a kollektív gazdaságok száma. A napokban jelentette Fiscut falu, hogy az összes dolgozó parasztok beléptek a szocialista gazdaságok valamely formájába, ezáltal Fiscut szocialista faluvá vált. Az országban mindenfelé határtalan lelkesedéssel fogadták a dolgozó parasztok a kötelező kvóta megszüntetését, a város és a falu cseréjének új formáját, amely a telvéstől és a szerződéses alapszik és nagy előnyökkel jelent a parasztságunk, ugyanakkor megjavítja az ipar nyersanyagát és a városi lakosság élelmiszerrel való ellátását. A határozat megjelenése után dolgozó parasztságunk annak az óhajának adott kifejezést, hogy a jövőben még erőteljesebb munkát végez a hektárhozam növeléséért.

A Népi Demokrácia Frontja Központi Tanácsának kiáltványa összefoglalta az eddigi eredményeinket, ugyanakkor rámutatott, hogy merés, de megvalósítható feladatok állnak előttünk a következő négy év folyamán. Ezeket a feladatokat úgy valósíthatjuk meg, ha a Népi Demokrácia Frontja, a nép jelöltjeire adjuk szavazatunkat.

A nagy nemzetgyűlési választások kifejezésre juttatják népünk szocialista hazasítségét, a párt és a kormány egységét. A mai napon szavazatunkkal elősegítjük pártunk politikájának megvalósítását és ezáltal, hogy az NDF jelöltjeire adjuk szavazatunkat megsemmisítjük csapást népünk mindazokra, akik előrehaladásunkat akadályozni próbálják. A városi és falusi választópolgárok a bekére, a jólétre, hazánk felvirágzására, a nép jelöltjeire adják le szavazatukat.

Egy életre emlékeztet marad számomra ez a nap, hiszen ma szavazok először. Ugy érzem az a perc, amíg az urna előtt állok, a felnőttek közé sorol, s én is azok közé tartozom, akiknek már szava van a közügyek intézésében, aki most már saját maga felel sorsa alakulásáért.

A multat saját tapasztalatomból nemigen ismerem. Születésemkor az ágyuk már dörögtek, s csak édesanyám keserű visszaemlékezéseiből tudom, mit jelentett kicsi gyermekkel pincébe menekülni és a bombák fülledt zajja közepette remélni egy jobb életet, a békét. Ezekben az években vesztettem el édesapámat, de akkor gyermek szemmel fel sem tudtam fogni e nagy veszteséget.

Aztán jöttek a felszabadulás utáni gyermekévek, amelyek boldogok voltak. Gyorsan teltek az iskolai évek s egy szép napon iskolagazdánnyal a kezemben döntően kellett jövőm felől.

Gondolom most, velem együtt, valamennyi hasonlókorú ifjú, ha életében először is, eltöng az, mit szeretne tenni a jövőben. Az elmúlt gyermek s ifjúévek lelemése, a jövő terveinek kijelölése nem könnyű feladat. Sok megfontolást,

Először szavazok

akaraterőfeszítést igényel. Hiszem, hogy mindannyian, ha nem is azonnal, de megtaláljuk helyünket a társadalomban, ott, ahol tehetségünkhez mérten a legtöbbet adhatunk. Az iskola elvégzése után a Tanományi Mozivállalatnál dolgoztam mint tisztviselő. Szerettem munkámat és ezért igen elkeseredtem, amikor a vállalat megszűnése után más munka után kellett néznem. Szorongva foglaltam el a Varga Katalin baba-osztályán új helyemet. Itt rövid idő alatt megtanultam az új „mesterséget”, s felismertem, hogy minden munkának, legyen az fizikai vagy szellemi, ha kedvvel és lelkesedéssel végezzük el, megvan a maga szépsége, a maga öröme. Mindegy, az, hogy főiskolán, gyárban, irodában, vagy a mezőgazdaságban dolgozunk, csak az a fő, hogy becsületesen végessük el a feladatainkat.

Szívvél-lelkevel szavazok a Népi Demokrácia Frontjának jelöltjeire, mert csak a népi demokratikus rendszerben látom az ifjúság boldogulását, tehetsége kibontakozásának lehetőségét.

Jantó Rozália,
a Varga Katalin szövetkezet dolgozója

Nagy népgyűlés a Floreasca-i sportcsarnokban

A Floreasca-i sportcsarnok hatalmas terme kicsinynek bizonyult, amikor a dolgozó tömegek zárt sorokban vonultak fel, hogy meghallgassák a Vörös Grivica választókerület képviselőjelöltjének, Gh. Gheorghiu-Dej elvtársnak, az RMP KV első titkárnak beszédét.

A gyűlés kezdetén felszólalt Florian Danalache elvtárs, az NDF városi tanácsának elnöke, Aurel Nihescu, elvtárs, a Vörös Grivica elhunytja, Adam Caliman elvtárs, a Vörös Grivica-rajon 175. számú iskolájának igazgatója, Ioana Munteanu elvtársnő, a Vörös Grivica vállalat fiatal és szorgalmas munkásnője, Teodor Baltag elvtárs mérnök, Petre Raducanu elvtárs élestergályos, Ion Zamfir elvtárs, a Vörös Grivica-rajon néptanácsának elnöke.

Amikor a nagygyűlés elnöke a szót Gh. Gheorghiu-Dej elvtársnak adta át, hatalmas lelkesedés lett urrá a teremben. A hatalmas csarnok visszhangzott az ilyen felkiáltásoktól: „Éljen az NDF győzelme! Hurrá!”, „Éljen pártunk Központi Vezetősége, élén Gh. Gheorghiu-Dej elvtárs! Hurrá!”, „Éljen kormányunk, élén Chivu Stoica elvtárs! Hurrá!”.

Ezután Gh. Gheorghiu-Dej elvtárs kezdte meg beszédét:

Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs beszéde

Elvtársak!

Népkép február 3-án az urnák elé járul, hogy megválassza képviselőit a Nagy Nemzetgyűlésbe. A választási kampány a dolgozók által kivívott nagy demokratikus szabadságjogok egyszerű megnyilvánulása volt. Ezek a Román Népköztársaság Alkotmányában szentesített honpolgári jogok szavazati jogot biztosítanak az ország valamennyi polgárának. A mostani választásokon háromszor annyi választó vesz részt, mint a burzsoázia uralma idején. Többmillió ember vett részt azon a hateres gyűlésen, amelyet országsszerte rendeztek, ahol a dolgozók jelöltjeit javasolták, a választók találkoztak jelöltjeikkel. Nagygyűlések és találkozók zajlottak le a vállalatokban és az intézményekben, országunk valamennyi városában és falujában. Ezek a gyűlések több mint 35.000 honpolgár szözlalt fel.

A dolgozó tömegek politikai tevékenysége hazánkban minden választási kampányt felülmúló arányokat öltött. A választási találkozásokon és nagygyűléseken a munkások, a dolgozó parasztok és az értelmiségiek nagy lelkesedéssel juttatták kifejezésre a párt és a kormány politikájára iránti mélyes bizalmukat és magasokba öntudatuk és politikai érettségük tettek tanúságot. A választók felelősségérzetét és a közügyek iránti rendkívüli érdeklődését vitatták meg az ország szocialista iparosítását, a mezőgazdaság szocialista átalakítását, a lakosság életszínvonalának emelését célzó pártpolitika különböző kérdéseit, feltárták az egyes területeken megnyilvánuló hiányosságokat, javaslatokat

tettek ezek kiküszöbölésének módzataira.

A választási gyűlések és nagygyűlések a munkások, parasztok és értelmiségiek, a nők és ifjak ama lelkes elhatározásával zárultak, hogy támogatni fogják a II. pártkongresszus és a Központi Vezetőség decemberi plenáris ülése által jóváhagyott intézkedések programjának valóra váltását.

Csak egy népi rendszer, amelyet ezer, meg ezer szál fűz a tömegekhez, képes biztosítani a honpolgárok millióinak ily nagyméretű aktív részvételét az ország politikai életében.

A szocialista demokrácia óriási felsőbbrendűsége

Nem csodálkozunk azon, hogy választási kampányunk lefolyása nem volt inyre egyes nyugati sajtószerveknél és rádióállomásoknak. Ha dicsérték volna bennünket a reakciós körök, joggal tehetjük volna fel magunknak a kérdést: vajon miben is hibáztunk?

Vajon melyik kapitalista országnak volna bátorsága ahhoz, hogy a városok, falvak, kulturális intézmények népgyűléseit felruházza azzal a joggal, hogy jelölteké javasoljanak? Melyik hatalmon levő burzsoá pártnak volna mersze ahhoz, hogy a választók nagy tömegeit arra szöhltsa fel, hogy választási gyűlések keretében vizsgálják meg, hogyan teljesítették kormányprogramjuk előirányzatait, vagy hogy a dolgozók elé bocsássák megvitatásra a jóváhagyásra váró kormányintézkedéseket?

vesznek a szocializmus építésénél egyszerű művében.

Ugyan bizony kik azok, akik a nyugati rádióállomások hullámain bennünket a demokráciából leckéztetnek? Olyan rendszerek képviselői, amelyek nem egyebek a nép felett uralkodó, burzsoá diktatura nyitabb, vagy burkoltabb formáinál. Mi a helyzet a tekintetben az Amerikai Egyesült Államokban? Lássuk mit is mond erről Stevenson, az USA volt elnökjelöltje: „Eisenhower elnök kabinetje a republikánus párt igazi szellemét tükrözi. A kabinetbe való kinevezéseknél a pénzügyi siker volt az irányadó. Kormányát iparvállalati igazgatókból és milliommokból válogatta össze. Lincoln pártjából Cadillac pártja lett”. Ezt a jellemzést még csak egy dologgal kell kiegészíteni, mégpedig azzal, hogy éppen úgy ráillik a demokráta pártira is, amelynek vezetője maga, Stevenson.

Az USA vezetői az „amerikai demokráciát” állítják elének mintaképpül.

(Folytatása a 2-ik oldalon.)

Négy esztergapad rövid története

István technológussal együtt éppen az esztergapad sorozatgyártásáért kapta meg a dolgozó nép megbecsülését jelentő állami díjat.

Megtudjuk, hogy az első esztergapad-típus az S 2 volt. Miért éppen az S 2? Mert az S 1 típusnak, amelyel a sorozatgyártásnak indulnia kellett volna, nem voltak jók a rajzai. A dokumentációban, amely a minisztériumtól érkezett, sok hiba volt. A hibákat azután részben a minisztérium mérnökei, részben

Kajlikiewicz Sándor vezetésével dolgozott, tagjai Pománcz István, Kovács Imre mesterek és mások voltak. Így készült el sorozatgyártásra az S 2 típus 600–750 fordulatszám-al. Ezt addig gyártották, míg az S 1 dokumentációs terveit kijavították, mert azután ezt a gépet készítették tovább...

Az idő, a fejlődő technika azonban csakhamar túlhaladta az első gyártmányok színvonalát. Négy év előtt új típus gyártására tértek át,

A jelöltek találkozó-gyűlésein sok szó esett a I. Ranghet gyárról, népi demokratikus rendszerünk egyik egyszerű vívmányáról. És így volt ez helyes. Mert nem beszélhetünk eleget a pompás, korszerű üzemről, amely népi rendszerünkben született és ahol hazánkban először gyártottak esztergapadokat...

Néhány év telt el azóta, hogy a I. Ranghet gyár esztergapadait — tulajdon nélkül állítjuk — széles és világos ismerik. Rengeteg munka van mögöttük és éppen ezért hiszünk: nem érdektelen elmondani a négy különböző típusú esztergapad megszületésének rövid történetét.

Bizony már a negyedik típusnál tartanak a Ranghet gyárak. A gyár technikai irodájában Kajlikiewicz Sándor állami díjas mérnököt kérdezzük. Az egyik legilletékesebb szakember, hiszen Lengyel

pedig az aradi üzem szakemberei kijavították. De addig is, amíg ez megtörtént, el kellett kezdeni a sorozatgyártást. Egy régi esztergapadminta alapján az S 2 tervezését kezdték meg. A munkaközösség

amelyet most is sorozatban állítanak elő. A műszaki dokumentációkat a moszkvai Krasnij Proletár szerszámgépgyártó kapták meg. Ennek a gépnek, amelyet S 3-nak neveztek, maximális fordulatszáma 1200 és ezen kiütnően alkalmazható a kiváló szövet módszer, a gyorsfémvágás. Az S 3 esztergapaddal jelentek meg a külföldi piacokon. A gép a lipcsei, az izmíri, a dzsakartai és a damaszkuszi kiállításokon nagy sikert aratott. Elénk a külföldi piac érdeklődése a kitűnő Ranghet gép iránt. A legtöbb padot Egyiptomnak adták el, de szállítanak a Koreai Népi Demokratikus Köztársaságba, Finnországba és más államba is.

A fejlődés után nincs megállás. Ugyancsak külföldi rajzok alapján a Ranghet gyárak megalkották az S 4 elnevezésű precíziós esztergapadot. Maximális fordulatszáma 2800, motorja 8 lóerős. Főleg kisebb átmérőjű alkatrészek megmunkálására alkalmas, a szerszámművek számára nélkülözhetetlen. Az ugynevezett bekezdő sorozat gyártása most indult...

Most pedig vessünk egy pillantást az itt közölt képre. Szemléltetően mutatja a Ranghet gyár korszerű műhelycsarnokát, ahol sorra nyírik termelési csatájukat a szerszámgépgyári dolgozók.

Az NDF aradi és aradrajoni jelöltjei

DR. BELEA OCTAVIAN

PETRILA MARIA

JUHASZ LAJOS

BALEKICS MARIA

SCHLACHTER ANNA

Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs beszéde

(Folytatás az 1-8 oldalról)

s ennek lényegében a több párt-rendszer tényleges fel. Ez a sokat dicsőített rendszer a valóságban abban áll, hogy a hatalmon egész egyszerűen két párt — republikánus és a demokráta párt — váltogatja egymást, amelyek lényegében egyaránt a gyárosok és bankárok érdekeit, a monopóliumok érdekeit képviselik.

A burzsoáz „demokrácia” uralma idején mi is ismertük ezt a körölgást: „a mieink jönnek, a mieink mennek” rendszere szerint, hol a parasztpártiak, hol a liberálisok kerültek a husos füzék mellé. Ismertük e pártok „demokratikus” módszereit is: a pálinkáshordót, furkósbotot, az állítólagos „felfizetett” falvakat, a halottak leszállatását, az undorító választási demagogiát és a vőlejáró terrort. Nem nevelés volt az imperializmus szoldjában álló propagandistáknak az az igyekezte, hogy a burzsoáz-demokrácia „szépségeivel” csábítsák a népet?

Az Amerikai Egyesült Államok dolgozóival valóban csupán azt a hirtelt szabadságot élvezik, amelyről már Marx is kimutatta, hogy nem egyben, mint hogy „három, vagy hat évenként határozhatunk afelel, hogy az uralkodó osztálynak melyik tagja képviselje és tiporja lábál a népet a parlamentben”. Az amerikai választók csupán arról dönthetnek szavazataikkal, hogy a monopóliumok két pártja közül melyik kezébe kerüljenek az állami jövedelmek, hogy gazdaggá tegye hiteit és megindítsa az újabb rendterroret.

Valójában az egész amerikai gazdasági életet hatvan multimilliónyos család és a nagytőke négyezer mágnessa tartja a kezében, — élőkön olyanokkal, mint Rockefeller, Morgan, Dupont, Mellon. Ezek döntenek a kormányok sorsa felől, ők nevezik ki és menesztik a minisztereket, ők rángatják a háttérből az állam bel- és külpolitikáját, gyeplőt, minthogy a trösztök csapjai messzire kinyulnak az Egyesült Államok országhatárain túl. A minisztériumok élén nagy pénzemberek, hatalmas ipari- és bankvallalatok vezetői, a monopóliumok igazgatói és tanácsosai adják át egymásnak a helyet. Vagy talán Dulles, Humphrey, Weeks, Summerfield urak és amerikai miniszterelnökeik megpróbálják bebeszélni a világnak, hogy a trösztökkel való közismerten szoros kapcsolatuk „a kommunista propaganda holmi rosszindulata kórhalmait”?.

Erre aztán önmagától vetődik fel a kérdés: mitéle demokrácia az, amelyben a monopóliumok az a marknyi hatalmassága, amely mesébe illő extraprofitor savorog, dönti el az egész nép sorsát? A dugaszad kevesek cinikus uralkodása a sokak felett, a dolgozó és kizsákmányolt többség felett — ilye az a trösztbérenc propagandisták által tömjenezett rendszer lényege. Ez azt akarja nekünk mintálni felkínálni!

Az Egyesült Államokban a munkások képezik a lakosságnak több mint a felét, s a kis- és középfarmerekkel együtt ők alkotják a nép túlnyomó többségét. Hogyan lehetséges akkor, hogy az amerikai parlamentbe, az USA ki tudja hány kormányába soha sem sikerült még bejutni, sem a munkásoknak, sem a kis- és középfarmerek egyetlen igazi képviselőinek sem, holott ezek az osztályok toremtik meg munkájukkal Amerika gazdaságát? Miért minősítik az Amerikai Egyesült Államok kormánykört büntelendő cselekménynek, a kommunisták hósiás erőfeszítéseit, amelyek arra irányulnak, hogy az amerikai nép demokratikus erőit egyesítsék a monopólium nagytőke uralma elleni harcban, abban a küzdelemben, amely a békéért és a haladásért folyik? A válasz világos: mert a burzsoáz demokrácia minden demokratikus szósztárykodása és a formai szabadságjogokkal való páváskodása ellenére —, mint Lenin mondtad — „mindig szűk, csonka, hamis, álszent demokrácia marad, hiszen a kapitalizmus körülményei között nem is maradhat más, mennyország a gazdagok számára, kelepce és hazugság a kizsákmányoltak és a szegények számára”.

A londoni rádió rendkívül állhatatosan ad nekünk leckéket a demokráciából, noha jobban tenné, ha az angol parlamentarizmus egyes jellegzetességeiről tájékoztatná a világközvéleményt, de ezekről persze nem igen szokott beszélni. Nagyon tanulságos lenne például, ha a londoni rádió megmondaná hány száz lórd ül az angol parlamentben és foglal el örökösödő, vagy feltrólótt kinevezés után kapott helyet, anélkül, hogy valaha is szembe kellett volna néznie a választókkal. Ugyancsak hasznos lenne, ha őszinte statisztikát hoznának nyilvánosságra, amelyből kitűnné, hány képviselő a nagytőke megbízottja, milyen trösztök állnak a hátuk mögött, s ha egyuttal felírták volna azt is, hogy ezek a trösztök évről-évre mennyi nyereséget vágnak zsebe.

Az egyszerű angol emberek akkor tisztában látnak, milyen kapcsolat áll fenn Angliában a politikai és a gazdasági rendszer között, amelyet az a tény lemez, hogy az ország

kincseinek 64 százalékát a tulajdonosok két százaléka kaparintotta meg. Hiszen nem az egekől hullottak ezek a kincsek az angol kapitalisták ölébe, nem is saját munkájukból szereztek őket, hanem a gyarmati népek véres kizsákmányolásából és az angol dolgozók kizsákmányolásából! Mi köze van az ilyen rendszernek az igazi demokráciához, a nép uralmához?

A formális demokrácia és az igazi demokrácia közötti különbség világosan megmutatkozik, ha például össze hasonlítjuk a kapitalista országok parlamentjeinek és a nagynemzetgyűlési választások NDF jelöltjeinek társadalmi összetételét. Honnan jönnek, kit képviselnek a Népi Demokrácia Frontjának jelöltjei? Az esztorgapadok mellől, a bányákból, a szövészek mellől és az építelőtelepekről, a gép- és traktorállomásokról, a haza szántóföldjeiről, kulturális intézményekből, laboratóriumokból jönnek. Nincs közöttük egyetlen földbirtokos, gyáros, bankár, vagy részvényes, valamennyien munkások, parasztok, értelmiségiek. (Taps.) Százhatvankilenc jelölt a tremelésben ténylegesen dolgozó munkás és paraszt. A többiek felelős közéleti és állami funkciókat betöltő munkások és parasztok, tanügyi káderek, mérnökök, technikusok és más értelmiségiek, különböző vallások papjai, katonák. Hatvanhat jelölt az országunkban együttálló nemzetiségek sorából kerültek ki. Hetvenegy jelölt nő. A választások alapján megalakuló Nagy Nemzetgyűlés valóban reprezentatív testület lesz. (Hatalmas taps.)

Bármennyire is igyekeznek becsapni a tömegeket az „amerikai életmód” apostolai, a demokrácia alapvető problémája az anyagi bázisban rejlik. A kapitalista államok bármelyikében, ahol a kizsákmányoló, kisebbség tartja kezében az ország kincseinek túlnyomó részét, csupán a pénz szűkös „demokráciájáról” lehet beszélni. A szocialista demokráciának tartós alapja van: a termelőeszközök társadalmi tulajdona; ez az összes többi jogok és szabadságok alapja. Romániában nincsenek tőkésék, bankárok, földesurak. Ma az ország kincseinek egyedüli gazdáit a dolgozók, akik kezükben tartják az egész államhatalmat. A tények azt bizonyítják, hogy tudják, hogyan vezessék az államot a nép érdekében, tudják, hogyan biztosítsák a haza felvirágoztatását. (Taps.)

Népnök az utóbbi évtizedben minden téren példátlan haladást ért el. Kétségtelen, hogy az ipari termelés szintje, az életszínvonal még nem érte el a legfejlettebb kapitalista országok szintjét, de az e téren végzett összehasonlítások nyugati híveit úgy tesznek, mintha ellejtenék, milyen mélyeség elmaradottságból indult el országunk a szocialista építési útján. Ugy tesznek, mintha ellejtenék, hogyan éltek dolgozóink a tőkés és földesurak igája alatt. De a munkások nem tudják ellejteni, hogyan robotoltak a gyárosok kényekedve szerint megszabott fizetésért, napi tiz-tizenkét órát, hogy azután az utcára lökve kétségbeesetten házról házra járjanak munkáért és egy darab kenyérért. A parasztok nem felejtik el, hogy a fosztottak ki őket a földesurak és a kulákok, a kereskedők és az uszorosok, hogyan árverezték el veretékkel és könnyekkel azt az őt földjüket. Erre a „festői látványra” (a tömegesen pusztító társadalmi be-

tegségek, a legnagyobb európai gyermekhalandóság, az irástudatlanság festői látványára) áhítoznak a nyugati „demokráciának”, a „Szabad Európa” és az „Amerika hangja” nevű amerikai rádióknál, a párizsi és londoni rádióknál tanyázó védelmezői. És van miért sóvárogniok. Mert a rablás és a sötét elmaradottság és a kínzó nyomor kora, amikor az imperialista körök akaratát törvény volt országunkban, amikor a román burzsoázia és földbirtokosság szolgái alázattal teljesített minden parancsot és kiszolgáltatta nekik az ország kincseit, elmultak és soha sem térnek többé vissza. (Hatalmas taps.)

Mi nem gondolunk arra, hogy leckeit adjunk a nyugati dolgozóknak, mit kell tenniük, hogy megszabaduljanak a tőkés kizsákmányolástól. Ez a kérdés rájuk tartozik és nekünk nem szokásunk beleütni orrunkat a mások dolgaiba. Minthogy azonban egyes nyugati hivatalos személyek és propaganda-intézmények nem állnak beavatkozni belügyeinkbe és leckeiket adnak nekünk a demokráciáról, sőt még ajánlkoznak is, hogy „felszabadítsanak” bennünket, — lehetetlen, hogy szószátyárkodásuk ne sugallna néhány kérdést:

— Létezhet-e egyenlőség és érdekazonosság néhány száz trösztvezér és a dolgozók milliói között, akik az előbbieknél meggyazdagodásért verjékeznék?

— Vajon a nyugati országok munkásainak, kisgazdáinak és parasztjainak tömegei annyira szeretik a tőkéseket és a földesurakat, hogy nem tudnak megenni nélkülük?

— Vajon kétségbevonhatnánk-e valaki azt, amit a tények napról-napra igazolnak — a nyugati dolgozó tömegek forró óhaját, hogy felszabaduljanak a trösztök elnyomása alól, hogy megszabaduljanak a nyakukon ülő összes élősdiektől és heréktől?

— Minálunk a munkások, a parasztokkal együtt elkergettek a földesurakat és azoknak adták a földet, akik azt megművelik. És nincs az a dolgozó paraszt, aki visszaszárna a földesurakat. A dolgozó tömegek elkergettek a tőkéseket és az egész nép tulajdonává tették a gyárakat és a bankokat. S a dolgozók körében sem akad senki, aki visszakivánná a gyárosokat és bankárokat. A burzsoázia és a földesurak azt tartották, hogy őket isten szemelte ki az állam vezetésére és azt jósolták, hogy nélkülük elvész majd a nép. És ilye, a nép nem vészett el, a munkások, szövevényben a dolgozó parasztsággal és a néphez hű értelmiséggel, hozzáértéssel vezeti az országot a haladás és a jólét útján. (Taps.)

Ime, ezt mutatja az egész dolgozó emberiségnek hazánk és a többi szocialista ország tapasztalata. A szocialista országoknak az új társadalmi rend építése során nyert tapasztalatának hatalmas történelmi jelentősége többek között abban áll, hogy egyre jobban nőve a világ dolgozóinak szívében azt a hitet, hogy ők is felszabadulhatnak a tőke igája alól, kivívhatják az igazi demokráciát és az igazi szabadságot, — a kizsákmányolás alól felszabadulást. (Taps.)

Joggal mondotta Marx, hogy a munkások nem vesztikhetnek mást, mint láncukat, de egy egész világot nyerhetnek!

A népi hatalom vívmányainak lelkesítő mérlege

Elvtársak!

A Népi Demokrácia Frontjába tömörült Román Munkáspárt és a többi társadalmi szervezet azoknak a vívmányoknak a mérlegével lép a választók elé, amelyeket népnök a legutóbbi nagynemzetgyűlési választások óta eltelt négy év alatt a párt vezetésével, szorgalmas és odaadó munkája eredményeként elért. Ebben az időszakban népnök jelentős győzelmeket ért el a szocializmus építését folytató harcban. Evról-évre felszámoltuk annak az évszázados elmaradottságnak a nyomait, amelyben a kizsákmányolók uralma tartotta országunkat, evról-évre nagyobb előrehaladást tesztünk. Románia, amelynek a kizsákmányoló osztályok azt a sorsot szánták, hogy az imperialista hatalmak fegyvermarata maradjon, a népi hatalom éveiben teljes fellendülésben levő ipari-mezőgazdasági országgá vált.

A népi demokratikus rendszer kibontakoztatása a kizsákmányolás igájából felszabadult dolgozók tettersége és alkotó kezdeményezését, s oda hatott, hogy az ország gazdasági fejlődésének útjára nemcsak a burzsoáz földesuri rendszer éveiben elért ütem, hanem a fejlett kapitalista országok fejlődési ütemét is tuhaladja. S csupán az utóbbi négy év alatt több mint száz gyárat és üzemet építettünk, számos vállalatot pedig jó részt hazai gyártmányunk berendezéseivel korszerűsítettünk. Üzemekink ma sok utijpusu, nagy teljesítményű gépet és gépcsoportot gyártanak. A népi hatalom éveiben megváltozott Románia külkereskedelmének struktúrája: a régebben is exportált termé-

keken kívül, számos országba gépeket és berendezéseket exportálunk.

Az első öt éves terv éveiben új és jelentős ipari objektumokat létesítettünk. Ilyenek a vajdahunyadi új nagyolvasztók, a Borzest-i új finomító és a Teleajeni finomító kőolajfeldolgozó berendezései, az erdőszentgyörgyi, zsiparocsenyi, Moroen-i, saduvölgyi, Borzest-i és Doicest-i vízi- és hőerőművek, a Birlad-i golyócsapágy-gyár, a lasi antibiotikum-gyár. Az ipari termelés tavaly tiz százalékkal növekedett 1955-höz viszonyítva. Kőolajtermelésünk csaknem háromszorosa a hilleri háború végén elért szintjének; a széntermelelé kétszerese az 1938. évi termelésnek, az acél- és hengerelt áru termelése megháromszorozódott; a szövött ruha termelése ugyanakkor szintén háromszorosára, a hűsékítőanyagok és konzervek termelése ötszörösére, az olajgyártás háromszorosára növekedett.

A Szovjetunió támogatásával az idén működésbe lép az első országunkban felszerelt atommáglya és egy elemi részecskék gyorsítóra szolgáló ciklotron-fázotron típusú berendezés, ami lehetőséget nyújt majd nekünk az atomenergia békés célokra való felhasználására. (Taps.)

Mezőgazdasági termelésünk, noha visszamarad a népgazdaság összességének fejlődéséhez és a megnövekedett szükségletekhez képest, tuhaladja a burzsoáz földesuri rendszer idején elért legmagasabb szintjére. Kukoricában és kenyérgabonában túlszárnyaltuk az öt éves tervben 1955-re előirányzott termelést. Az

utóbbi években növekedett az állatállomány is.

A mezőgazdaság szocialista átalakítása terén az utóbbi években elért sikereink igen fontos biztosítékaik a mezőgazdaságunk további fellendülésének. Az utóbbi négy évben megkezdődött a kollektív gazdaságok és társulások száma. Példás sikerek születtek mindenütt, ahol a pártszervezetek az RMP II. kongresszusának irányutalását követve — legfőbb feladatuknak tekintették a dolgozó parasztok körében kifejtett élelket, állhatatos politikai-szervező munkát. Hirsova, Negru Voda, Filimon Sirbu, Medgidia, Calmatui és Bujor rajonok már teljes egészében rátértek a szövetkezeti termelés útjára. Adamclisi rajonban pedig befejezéshez közeledik a szövetkeztetés. Az élenjáró kollektív gazdaságok és társulások élő példája mind szélesebb paraszt-tömegeket győz meg a szocialista mezőgazdaság előnyeiről. (Taps.)

Jelentős eredményeket értünk el a dolgozók életszínvonalának emelése terén. Növekedett a munkások és parasztok jövedelme. Evról-évre javult a munkások ellátása élelmiszerekkel és ruházati cikkekkel. A dolgozó ma több terméket vásárolhat a fizetéséből, fogyasztása megnövekedett, ami abban a tényben tükröződik, hogy a szocialista kereskedelem a múlt évben kétszer akkora értékű árut adott el a lakoságnak, mint 1950-ben.

A teremben jelenlevő idősebb munkások és vasutasok, minden biztonnal emlékeznek még arra, milyen nyomoruságos és gyötrelmes volt a munkások sorsa a burzsoáz uralom idején. Emlékezzünk a több, mint 100 munkás agyonlövésére 1918 december 13-án és az 1920. évi általános sztrájk részvétől elleni terrorra, az 1929. évi lupényi tömegmészárlásra, a vasutasok és kőolajipari munkások 1933 februárjában verbeoltott hősi harcaira. Mennyire különbözik az államparaszti osztálytá lett munkásság mai helyzete, a kapitalisták által a múltban aljasul kiszípolozott és kizsákmányolt, áldozati görbékkel megnyomorított munkásság helyzetétől. Akkoriban a főnök bármikor kiderítte az utcára, a munkánélküliségbe taszította a munkásokat, vagy gépeggyverekkel lekaszálhatta őket, ha jogukat merték követelni.

Ma, a munkás, technikus, a tisztviselő fizetésén kívül a múltban elképzelhetetlen előnyöket élvez: fizetett pihenőszabadságot, ingyenes orvosi kezelést, üzemi étkezdét, napközitthon és bölcsődét gyermekei számára, széleskörű lehetősége van arra, hogy fejlessze szaktudását.

Parasztagunk még nem felejtette el, milyen elnyomottságban és nyomoruságban tengődött a földesurak és kapitalisták idején. Nem felejtette el, hogy ötven évvel ezelőtt — 1907-ben — a király és a bojárok 11.000

parasztot mérszároltattak le, mert fellázadtak a földért és az igazságért. Az irástudatlanság sötétiségebe süllyedt, maláriától, pellagrától és más betegségtől megfertőzött egykori falvak új életre ébredtek. A földesuri kastély, a kocsmá, a esendő-örs körül zajlott a multban a falu élete. Ma iskolák és kulturothónok, mozi-termek és kórházak épültek falvainkban. A községek százait villamosították és rádiósiolták. Ma a dolgozó paraszt sokkal jobban él és jobban tudózkodik, mint a burzsoáz-földesuri uralom idején.

Elsőízben nyílt lehetősége a népnek arra, hogy tudásszomját kielégtíthesse. A népi hatalom büszke arra, hogy eltüntette az irástudatlanság szegényes örségét. A múlt évben egyetlen irástudatlan sem akadt a bevonuló újoncok között. Hazánk minden részében számos kulturális intézmény, felsőfokú oktatási intézet és tudományos kutatóintézet, színház, muzeum, iskola, kulturothón és klub létezik ezekben az években. A néphez hű értelmiségiek, — akiket a népi demokratikus rendszer nagy megbecsülésben és támogatásban részesít — hozzájárulnak nemzeti kultúrkincseink gyarapításához, az ország felvirágoztatásához.

(Folytatását lapunk legközelebbi, hétfői számában közöljük.)

Crisan Simion Brigádja

Másfél héttel a választások napja előtt arról értesültem a G. Dimitrov vagongyárban, hogy a nagy esemény tiszteletére szervezett szocialista versenyben az első között halad Crisan Simion kovácsok IMSz brigádja — s mint mondták — irni kellene róluk. A napokban azután azért indultam újra a gyárba, hogy megismerjem a brigád vezetőjét és tagjait. Örültem a témának, hiszen már előre láttam „lelki szememmel”,

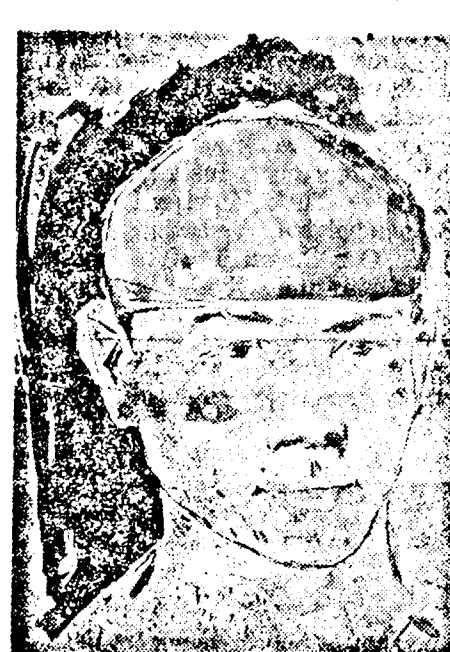

Batrin Gheorghe

milyen szép színes riportot írok majd a nagy zugó, morajló munkascarnokról, a kemencében lángoló tűzről, az izzó vasdarabokról, amelyeket a brigád tagjai nagy jogok segítségével a preszégpek alá helyeznek, hogy megformálják „lelket öntsének” beléjük.

Nem így történt. Frunzau Ioan, a kovácsok műhely mestere ugyanis arról értesített, hogy a brigád délutáni váltásban dolgozik. Ez sem lett volna baj, hanem azt is megtudtam, hogy a brigád egyik tagját — Dragomir Vasile — egy nappal ezelőtt ideiglenesen más munkacsoportba helyezték át. Gondoltam, a többi mégis megtalálom délután, de ez a tervem is dugabodlott, mert kiderült, hogy a brigád felelőse is hiányzik, ugyanis január 28-án beutalták a gyár gyengédszékébe.

— Beszélhetek én a munkájukról,

Hornea Gheorghe

s az elvtárs irhat azért róluk, mert megérdemlik — mondtotta biztatósképpen Frunzau Ioan mester.

S valóban most, amikor átnézem jegyzeteimet, megállapíthatom, hogy sokmindent megtudtam Crisan Simionról és brigádjának munkájáról.

A kovácsműhely legnagyobb — ezer tonná — frickós présén és egy 200 tonná „excentrikus” présen dolgoznak a brigád tagjai — élőkön Crisan Simionnal — névszerint a következők: Batrin Gheorghe, Endresz József, Dragomir Vasile, Hornea Gheor-

ghe és az utóbbi időben Sander Péter. Valamennyien fiatalok, de a legifjabb közülük mégis Hornea Gheorghe, aki most végzi második tanoncévét. Most, hogy a brigádfelelős beteg, Sander Péter helyettesíti — s mint Frunzau Ioan mester mondtotta — sikerrel.

Arra a kérdésemre, hogy miért dolgozik az IMSz-brigád a legnagyobb preszégpek, Frunzau elvtárs kimerítő választ adott.

— Crisan Simion, aki még csak husz esztendő, gyakorlati és tehetséges munkás — mondtotta, majd hozzáfűzte: — Erről még tanonckoromban meggyőződtem, ugyanis itt, a kezem alatt tanult a mesterséget. 1953-ban, amint befejezte az iskolát, kisebb gépekhez tette. Előbb mint munkás, később mint csoportvezető dolgozott, pár hónap múlva meg már a nagy frickós géphez került s az első naptól kezdve ott is megállta helyét. Nem véletlen, hogy csoportvezető lett, s az ifjak is megbecsülték, brigádfelelősnek választották. A vagon fontos alkatrészeinek megmunkálását

Crisan Simion

végzik ők, mint: vonóhorgok, csapágy csészék, konzolok, kötőhüvelyek és hordgyűrűk kovácsolása súllyesztőben (matricában) és azok ugynevezett leszorjázása.

A hatalmas gép mellett azután azt is elmagyarázta Frunzau Ioan, hogy ez miként történik.

Tulajdonképpen öt műveletet esik át a kemencéből kikerülő izzó vas: első matricálás a nagy frickós gépen, első sorjázás az excentrikus gépen, második matricálás, második sorjázás, majd az ugynevezett kalibrálás, újra a nagy gépen. Mindez gyors és figyelmes munkát igényel, s mi sem jellemzőbb Crisan Simion és társai munkájára, mint a gyorsaság és figyelemesség — mondtotta, majd arra a kérdésemre adott választ, hogy mi tulajdonképpen a szakma „titka”, mi az, ami a legényegekbe tudnivaló ahhoz, hogy jóminőségű munkát készítsenek.

Az mondják: gyakorlat teszi a mestert. Nem kívánom ezt megcáfolni, de el kell mondanom, hogy a kovácsolásnál ez nem vált be minden esetben. Előfordul, hogy idősebb, gyakorlottabb munkások nem képesek olyan jó munkát adni, mint egyes fiatalabbak, akiknek, hogy ugyanamondán, „vérükben van a szakma”.

Tehetség kérdése tehát ez. Es Crisan Simionról már elmondottam, hogy igen tehetséges ifjú. Mert itt, a kovácsolásnál a legfontosabb az, hogy csak úgy „szemre” megál-

pítsuk: mennyire hevült fel a kemencében az anyag. Ugyanis az sem

jó, ha hideg, de az sem, ha túlhevült. Ehhez pedig érzék, tehetség kell. S ez megvan Crisan Simionban. Ugyanem szabad elhallgatnom azt a tényt sem Crisan Simionról, hogy türelemmel és szeretettel foglalkozik fiatalabb munkatársaival. Ezzel kapcsolatban elég, ha ugyancsak Frunzau Ioan szavait idézem:

Endresz József

— A szabály az, hogy a tanuló nem dolgozhatnak a délutáni váltásban. Hornea Gheorghe másodikéves tanuló azonban engedélyt kért arra, hogy amikor szeret teheti és a brigád délutáni váltásban dolgozik, akkor is együtt lehessen brigádfelelőssel.

Végre egy másik irodában rövid számitgatás után az is kiderült, hogy a brigád eredményesen harcolt a választások tiszteletére tett kötelezettségvállalások teljesítésért. Bizonyítják ezt az alábbi számadatok:

Crisan Simion IMSz brigádja vállalta, hogy a választások tiszteletére 180 számalékkal töltesse tervét. Január 27-ig — amikor a jelölést beutalták a gyengédszékbe — átlagos töltesítésük nem kevesebb, mint 275 százalék volt.

Dragomir Vasile

Crisan Simion, amikor felkerestem a gyengédszékében — ahová azért utaltam be, mert néhány nap előtt megperzseltte az egyik újját, nem költötte be s az egyébként kicsiny se megfertőződött — kijelentette: noha türelmetlenül várja, hogy visszatérjen munkahelyére, bízik abban, hogy a brigád, amelynek munkáját most Sander Péter irányítja, kitart az eddigi eredmény mellett és valószínűleg a választások tiszteletére tett kötelezettségvállalását.

Szabó János (Balogh Eajos rajza)

Sikerrel zárult az elmúlt év a Fierarul gyárban. Már november közepén jelentették tervük megvalósítását. Mindenki tudja, hogy az ilyen sikerek nem születnek önmaguktól, meg kell dolgozni értük. A siker a Fierarul gyáraknál azzal magyarázható, hogy megteremtették az együttműködést a gyár egész munkaközösségén belül, s így hónapról-hónpra ütemesen teljesíthették tervüket. Az év végéig a terv valamennyi mutatószámát megvalósították s mi több, a mutatószámok között megteremtették a köztársasági összhangot is.

A múlt év őszén arról írtuk, hogy a gyár vezetősége, hogy feleltes szerzőként az 1957-es évre gyártmányait szerinti szakosítja az ország hasonló természetű gyárait. Természetesen ez az intézkedés az aradi Fierarul gyárat is érintette. A gyár vezetősége már akkor nagy vonalakban meg tudta, hogy mennyiben változik meg a gyár termelése. Tehát bizonyos mértékű előkészületet is tettek erre az évre. Majd amikor megkapták az 1957-es évi tervet, meggyőződtek arról, hogy a szakosítás alkalmával néhány cikk gyártását megszüntették, helyettük más természetű termelvényeket, fémipari cikkeket kell majd gyártaniuk, a gyár adottságainak megfelelően. Ugyanakkor arról is értesültek, hogy az 1957-es év értékre a tavalyihoz képest 46,6 százalékkal megnövekedett. Azonnal hozzá kellett kezdeni a megfelelő feltételek megteremtéséhez, majd január 1 után a termeléshez.

A helyzet teljes megértéséhez tudni kell azt is, hogy a szakosítás alkalmával más, hasonló gyárakban is megváltoztatták a termelést, egyes cikkeket készítését beszüntették és helyettük másokat írtak elő. Ajtópántokat gyártottak például Aradon, de termeltek Galacon is. Azért, hogy a termelésnek ezt a széttagoltságát megszüntessék, a Fierarul gyára bizáti például a különböző típusú pántok, ugyanakkor a butorvasalások készítését. Mindehhez azonban megfelelő felszerelés és sok más minden egyéb szükséges. A Fierarul gyár kapja az új, eddig Aradon nem gyártott cikkeket előállításához szükséges génszerelést a galaci Junius 11 gyárból. Az első gépszállítvány már megérkezett, hamarosan sor kerül a gépek felszerelésére. Tehát a gépi-felszerelés kérdése ilymódon megoldódott.

A tervfeladatok megnövekedésével egyidőben a beralap százalékaránya is emelkedett, tehát nincs akadály annak, hogy bővítsék az alkalmazottak létszámát. Így a munkaerőben sem lesz hiány.

A kérdés nehezebben megoldható része a helyszíni kiküszöbölése. A gyárban tanulmányozták, hogy az újonnan érkezett gépeket és a megkezdett milyen rendszer szerint csoportosítsák, helyezték át olyképpen, hogy megfeleljen a technológiai folyamatnak, de ugyanakkor biztosítható, hogy megfelelő munkafeltételeket. Ezért teljes átszervezésre vár a 2. és a 4. számú osztály.

Néhány héttel ezelőtt elkészült az első tanulmány. Figyelembe vették a gyár dolgozói részéről érkezett ja-

Megnövekedett feladatok teljesítéséért

vaslatokat. Ezt a tervet nem hagyják jóvá, mert alkalmazásához nagyobb beruházásra lett volna szükség. Így a most készülő második javaslatnál inkább a meglevő lehetőségekre támaszkodva tervezik a három osztály átalakítását, bővítését, az egész termelési folyamat átszervezését.

E második elgondolás szerint a pánt, — azaz a 3. számú osztályt a szomszédságában levő egyik raktárhelyiséggel bővítik ki. A 4. számú osztályt az eddig kialakult feladatok szerint — noha így a tulajdonosi veszélye áll fenn, — régi formájában hagyják. Pedig ennek az osztálynak sincs kevésbé fontos szerepe a termelésben, mert ez az előkészítő, alkatrészgyártó osztály. Még egy lehetőség áll fenn: a kért összesznél kevesebb beruházásból egy szomszédos helyiség építésével oldhatnák meg a problémát. Az emeleti munkatermekben, a 2. számú osztályon, valamivel könnyebb a helyzet, mert innen néhány gép kikerül, tehát az újonnan érkezett gépek számára több lesz a hely.

Az átszervezéssel járó nehézségek nem bontották meg egyetlen percet sem a termelést. Mikor a múlt év végén a gyár műszaki vezetősége a szakosításról értesült, azonnal megkezdtek a megfelelő szerszámok készítését, tehát január első napjaiban hozzáálhattak az 1957-es évi termelési terv teljesítéséhez. A terv felbontásánál előrelátóknak bizonyultak, mert számoltak az előzetes nehézségekkel és az első negyedévi tervet

olyképpen osztották fel, hogy január első negyedévéig teljesítést terveztek, február nagyobb, márciusra nagyobb, áprilisra nagyobb, májusra nagyobb, júniusra nagyobb, júliusra nagyobb, augusztusra nagyobb, szeptemberre nagyobb, októberre nagyobb, novemberre nagyobb, decemberre nagyobb.

Arra számítanak, hogy az átszervezés nehézségei az első negyedév végéig megszűnnek, a termelés tehát rendes mederbe terelődik.

A terv szerint fokozatosan, negyedévenként térnek rá a különböző új cikke gyártására. Az első negyedévben már gyártják: a makkos ajtópántokat, rásegző rugzárát ablakra, csuklópántot, szekrényajtó tolózárat és ágyvasalást, a második negyedévben a bevéső rugzárakat gyártják ablakokhoz és a harmadik negyedévben az ablaksarokvasakat.

Annai bizonyos, hogy a Fierarul gyár munkaközössége nehéz feladatok előtt áll. Kétszeresen nehezebb ez, mert nem csak a megnövekedett tervfeladatokkal kell megbirkózni, hanem az áttálas kezdeti nehézségeivel is. Amint a jelek és a határozott szándék mutatja, a gyár munkaközössége legyőzi ezeket a nehézségeket. Minden eszközt felhasználva a siker eléréséért.

Ezt igazolja az az intézkedés is, hogy egyes helyeken három, máshol két váltásra tértek át. A gépek szerelését is maguk végzik majd és saját érdekük kívánja, hogy a meghatározott időpontban szaporán hozzákezdjenek és kifogástalan minőségű munkát végezzenek.

A dolgozók alkotó készségét bizonyítja az is, hogy a szocialista versenyben az alkalmazottak 88 százaléka vesz részt. Ilyen körülmények között a siker félig-meddig biztosított, csak igyekezniük kell a belső lehetőségeket továbbra is a legteljesebben kihasználni.

R. E.

Lelkesen készülnek a kulturszportok

Már szinte hagyományossá vált, hogy a választások napján az üzemi kulturszportok tagjai művészi műsorral szórakoztatják a választókat, tessék még szebbé az amugyis ünneplés napot.

Városszerte hetek óta lelkesen készülnek kulturszportjaink a választások méltó megünneplésére. Ifjaink román, orosz, magyar, német, szerb táncokkal, népdalokkal, énekekkel szórakoztatják a választókat. A rimes versek, a népi demokratikus rendszerünk vívmányairól szóló daloknál előadói már napokkal ezelőtt felkészültek, hogy minél több kellemes, derűs percet szerezzenek a választóknak. A kulturszportok próbái a legtöbb üzem-

ben, iskolában már vége felé járnak. Az utolsó simítások, a táncokhoz szükséges ruhák elkészítése már nem igényel nagy erőfeszítést.

A választás napján városunkban harmincnégy kulturszport lép fel. Minden választókerület naponta négyszer, délelőtt 10–12 óra, délután 4–6 óra között keresik fel a kulturszportok és a művészi agitációs brigádok. A Dimitrov, December 30, a TEBA és más üzemek, a tanügyi szakszervezet kulturszportjai már a választást előkészítő időszakban is megállták helyüket s most is jól elkészített számokkal fogják szórakoztatni dolgozóinkat.

A Vörös Triko gyárban

Lelkesen készülnek a Vörös Triko gyár kulturszportjának tagjai a nagymetizgyűlési választások méltó megünneplésére. A csoport legjobbjai a 7-es, 8-as számú választókerületet keresik fel.

A teljes műsor még egy napig titok, hogy annál nagyobb meglepetést szerezzenek vele majd vasárnap a 7. és 8. számú választó háza látogatóinak. Annnyit mindenesetre elárulhatunk, hogy Glück Illés, Barna Silvia, Schneider Petru, a Vörös Triko gyár kulturszportjának régi

táncosai is fellépnek román táncal. Dan Petru bemondó már napokkal ezelőtt elkészítette az összekötő szöveget és a rimes verseket. Deme Olga szülőszőkeket fog előadni.

Az üzem husztaga kulturszportja a tanügyi szakszervezettel együtt szervezte meg műsorát. Cure Ioan, a kulturszport vezetőjének szavai: az arra következőket, hogy a csoport tagjai előadásukkal valóban hozzájárulnak a választás napjának szebbé tételéhez.

Eredményes előkészület

Az NDF mondorlaci tanácsa (elnök Hardut Octavian, a csiséri kollektív gazdaság pártalapszervezőinek titkára) eredményes tevékenységet fejtett ki a választások sikeréért és a mezőgazdaság szocialista átalakításáért. A tanács jó munkamódszereinek tulajdonítható, hogy a választási névjegyzékeket több mint ezren ellenőrizték és így a községnek valamennyi arra jogosult lakója leadhatja ma szavazatát az NDF jelöltjeire.

Az NDF községi tanácsa eredményes tevékenységének tulajdonítható az is, hogy a választók házáat naponta 50–60-an, de olykor száz dolgozó paraszt is felkereste. Az ilyen összejövetelek alkalmával feldolgozták az RMP Központi Vezetősége legutóbbi plenáris ülésének határozatát, a választási törvényeket, az NDF Központi Tanácsának kiáltványát, más esetekben pedig a mezőgazdaság szocialista átalakításának jelentőségét vitatták meg. A községi NDF Tanács munkája a mezőgazdaság szocialista átalakításáért sem maradt eredménytelen. Az utóbbi napokban nyolc egyénileg gazdálkodó dolgozó paraszt kérte felvételét a kollektív gazdaságba és a mezőgazdasági társulásba. Többen megígérték, hogy rövidesen elkészítik felvételi kérvényüket. Ugyancsak az NDF községi tanácsa kezdeményezésére az elmúlt napokban a helyi rádióállomás útján műsort közvetítettek azok számára, akik az utóbbi időben a szocialista mezőgazdaság útjára léptek.

—O—

Közérdekű megvalósítások

Györök község néptanácsának végrehajtó bizottsága a nagymetizgyűlési képviselő választások tiszteletére a lakosság óhajának megfelelően több közérdekű munkát hajtott végre. Az önmegadózatásból származó pénzösszeg felhasználása révén eddig két közútát építettek. Ezzel egyidőben a község utcáinak gyalogjáróján harminc kilométer homokot szórta a szét. Rövidesen sor kerül a lakosok többi javaslatának megvalósítására is.

A választások tiszteletére - kiváló minőség

A február harmadikán sorra kerülő nagymetizgyűlési képviselőválasztások tiszteletére a Libertatea cipőgyár dolgozói is lendületes munkát végeztek. Január 31-én ünnepi műszoikat rendezték, amelynek keretében a minőségi munka megajátására törekedtek. Megfogadták, hogy a minőségi előírást túlhaladják.

Az ünnepi műszak alkalmával tett kötelességvállalást valamennyi részlegen teljesítették. A tervben előírt 90 százalékhelyett 93 százalékos átlagot értek el. A legszebb megvalósítást a felsőrézkészítő osztály adta, amely 6 százalékkal emelkedett az előírt minőségi százalékhelyett. A talpaló osztály 4, a szabászati osztály pedig 2 százalékkal adott jobb minőséget az előírtátnál.

Az ünnepi műszak napján számos dolgozó tűnt ki

szorgalmas, törekvő munkájával és magatartásával. Így például a talpaló osztályon Szász Ilés, Ferenczi István és Dupla Nicolae 99 százalékos minőséget ért el. A felsőrézkészítőnél Görög Ilona 99 százalékos minőségi eredménye bizonyult a legjobbnak. Kiváló munkát nyújtottak Schichler Zseni, Schmidt Anna és Heuberger Trude, akik 97 százalékot értek el.

A szabászati osztályon Faragó György 97 százalékos eredménye emelkedett ki. Elismeréseméltó minőséget ért el Cociuban Sarolta és Lebavits Ernő 94 százalékos teljesítéssel. A stancoló osztályon Ponta Emanuil teljesítménye volt a legjobb: 96 százalékos. Hozzá hasonló eredményt ért el Mátyás Márton és Schambré József is.

A kisipari termelőszövetkezetek könyvtárainak versenye

Azokban a szövetkezetekben, ahol a dolgozók kultúrszínvonalának emelése foglalkoztatja a vezetőséget, ott

súlyt fektetnek a könyvtérjesztésre. A városi szövetkezeti könyvtár megszervezése óta az aradi mozgókönyvtárak száma 65-re emelkedett.

A könyvtárak működésének eredménye elsősorban attól függnek, hogy az önkéntes könyvtáros mennyire értette meg az olvasókkal való foglalkozásnak, a könyvek ismertetésének fontosságát. De nagy mértékben függ még a vezetőség, elsősorban a kultúr és szervező alelnökök vagy tanácsos elvtársak által nyújtott támogatástól is.

A könyvtérjesztésnek minél magasabb színvonalra való emelése érdekében Lippe Sándor elvtárs, a Decorativa szövetkezet központi irodájának önkéntes könyvtárosa versenyre hívta az összes aradi szövetkezet önkéntes könyvtárosaikat. A versenypontok sorában szerepelt.

— az olvasók számának emelése a részleg taglétszámához viszonyítva,

— olvasott könyvek számának emelése,

— könyvismeretetések szervezése.

A versenykihívás alkalmával a központi könyvtár felhívást intézett a szövetkezetek keretén belüli versenyek szervezésére is, ott, ahol legalább két mozgókönyvtár működik. Ezeket a felhívásokat az összes aradi szövetkezetek elfogadták.

Ugy a városi, mint a szövetkezetek keretén belüli versenyeredmények értékeléséből kitűnik, hogy ez a verseny nagy mértékben hozzájárult a mozgókönyvtárak működésének feljavításához. Tabara Petru elvtárs, a Rezistenja szövetkezet részlegének könyvtárosa nyerte az első díjat. Tabara elvtárs odaadó munkájával elérte, hogy a részleg 49 tagja közül 46 olvasója a könyvtárnak s 183 könyvet olvasson el (1956 november 14-től—december 30-ig). Három könyvismeretést szervezett, ezek nagy mértékben hozzájárultak az olvasók számának növeléséhez.

Ugyancsak szép eredményeket ért el Varga József elvtárs, a Rezistenja szövetkezet 1. részlegének könyv-

tárosa is, aki a verseny II. díját nyerte, 62 tagból 52 olvasót szervezett be, akik 136 könyvet olvastak. A III-ik díjat Kiss Aranka elvtársnő, az ARTEX klubfellelőse nyerte, aki kitartó munkája mellett állandó segítséget nyújt az ARTEX szövetkezet többi könyvtárosaiknak. A klub állandó látogatóiból sikerült 39 olvasót beszerezni 162 olvasott könyvvvel. A kiadott díjakon kívül a bizottság ajánlására Lippe Sándort (Decorativa szövetkezet), Fleuschmann Istvánt (Higiena) és Weiszbeck Margitot (Varga Katalin szövetkezet) kitüntetésben részesítették, mert fáradhatatlan és jól megszervezett munkájuk révén szép eredményeket értek el.

Ugyanakkor azonban kitűnt az is, hogy a verseny időszakában is voltak olyan mozgókönyvtárak, amelyek télen maradtak. Így például a Coopmetál szövetkezet I. számú könyvtára, melynek könyvtárosa Ivan Elena elvtársnő, eltávozott a szövetkezetből anélkül, hogy a könyvtárat valakinek átadta volna. A szövetkezet vezetősége sem intézkedett új könyvtáros kinevezéséről, emiatt a részleg 180 dolgozójából csak négy olvasó volt a verseny időszakában. Hasonló volt a helyzet a Május 1 szövetkezet központi részlegében is, ahol Franck Károly elvtárs, aki különben lelkiismeretesen végzi a könyvtár munkáját, beteg lett és a vezetőség nem intézkedett a könyvtáros ideiglenes helyettesítéséről. Ennek következtében a részleg 177 dolgozója közül nem volt egy olvasója sem a verseny időszakában.

Mivel a most bezárt verseny nagy mértékben elősegítette a mozgókönyvtárak működését, valamint az olvasók számának emelését, a jövőben a városi központi könyvtár munkaközösségének a szövetkezetek vezetőségeinek támogatásával arra kell törekedniük, hogy állandóítsák a könyvtárak közötti versenyeket.

Klein Sándor,

a kisipari termelőszövetkezetek tartományi szövetségének aktivistája

TESTNEVELÉS ÉS SPORT

Vívóverseny a választások tiszteletére

Pénteken este a Luptei-téri iskola tornatermében a városi Testnevelési és Sportbizottság vívóversenyt rendezett a választások tiszteletére. Hosszú évek óta nem volt Aradon vívóverseny és a mostani élénk érdeklődés mellett, kielégítő színvonalon folyt le. A tőrvsenyrt Moraru Sergiu, a kardversenyt pedig Tomka György nyerte.

A vívóversenyben hatan vettek részt és a négyes döntőben a következők sorrend alakult ki:

1. Moraru Sergiu 2 győzelem, 1 vereség, 2. Mocanescu Ilie 2 győzelem,

1 vereség, 3. Farkas József 1 győzelem, 2 vereség, 13 kapott tus, 4. Gruion Decabal 1 győzelem, 2 vereség, 14 kapott tus. Az első helyért megismételt döntőmérkőzést Moraru 5:1 arányban nyerte Mocanescu ellen.

A kardversenyben öten vettek részt és a következő volt a sorrend:

1. Tomka György 4 győzelem, 0 vereség, 2. Farkas József 3 győzelem, 1 vereség, 3. Németh István 2 győzelem, 2 vereség, 4. Jigau Ioan 1 győzelem, 3 vereség, 5. Vlad Aurel 0 győzelem, 4 vereség.

A jégkorong bajnokság „B”-osztályának küzdelmei

Az országos jégkorong bajnokság B) csoportjában a következő eredményeket érték el a csapatok:

Marosvásárhelyi Fl. Rosie—Dicsőszentmártoni Energia 11:2, Radauti Progresul—Sebesalbi Recolta

6:4, Marosvásárhelyi Fl. Rosie—Kolozsvári Locomotiva 12:1, Galați Stinta—Dicsőszentmártoni Energia 7:3, Sebesalbi Recolta—Kolozsvári Locomotiva 3:0.

Az öt földrész legjobb sportolói

Az Egyesült Államokbeli Los Angelesben az elmúlt napokban odaítéltek az 1956. évi Helms világkupa az öt földrész egy-egy legjobbnak tartott sportolójának. Ezek a következők:

Európa: Vladimir Kuc — szovjet

atléta.

Azsia: Furukawa — japán uszó.
Afrika: Chigbolu — nigériai atléta.
Ausztrália: L. Crappe — melbournei uszónő.
Észak-Amerika: O'Brien — amerikai atléta.
Dél-Amerika: Agostini — trinidad atléta.

Néhány sorban

Az országos műkorcsolyázó bajnokság küzdelmeit Bukarestben február 9 és 13 között bonyolították le.

Befejeződött Leningrádban a nagy nemzetközi siverseny, amelynek utolsó napján a távfutásokat rendezték. A nők 10.000 méteres versenyén a szovjet Rosina győzött 39:46 mp.-es időeredménnyel, a férfiak

30.000 méteres versenyén pedig a szovjet Kuznecov végzett az első helyen 1 óra 46:57 mp.-el.

A svéd asztali tenisz válogatott utolsó csehszlovákiai mérkőzését a csehszlovák B) válogatott ellen játszotta és a csehek 8:4 arányban győztek.

A szabadhelyi Május 1 kollektív gazdaságban, néhány nappal ezelőtt, a belső demokrácia tiszteletbentartásával zajlott le a beszámoló- és vezetőségi választó közgyűlés. A kollektívisták bátran, a bírálat és az önbírálat szellemében, tarták fel a múlt hibáit és méltatták a fejlődésükben elért eredményeket. A beszámoló a gazdaság elnöke, Rujan Ioan elvtárs terjesztette a közgyűlés elé. Az elnök hangsúlyozta, hogy a beszámoló- és vezetőségi választó közgyűlést olyan nagy események előestéjén tartják, mint a nagymetizgyűlési választás és olyan nagy esemény után, mint pártunk Központi Vezetőségének 1956 december 27—29-i plenáris ülése.

Ezek a jelentőségű események arra késztetnek bennünket, hogy a jövőben fokozottabb erővel harcoljunk gazdaságunk továbbfejlesztéséért a kollektívisták és ezzel együtt országunk dolgozó népe anyagi és kulturális életszínvonalának emeléséért — mondotta Rujan Ioan elvtárs.

A gazdaság megalakulása óta (1950. július 4) eltelt idő alatt számtalan nehézség leküzdése és a hibák megszüntetése nyújtott sokat jelentő tanulságot a munka mindennapi irányításában, a közvagyon gyarapításában és a terméshozam növeléséért vívott harcban, — hangzott a beszámoló. Kezdetben az alapító harminchat család 176 hektár szántóföldet művelt meg. Azóta csaknem hat év telt el s a kollektívisták taglétszáma s a gazdaság szántóterülete sokat növekedett. Jelenleg 177 család és 1091 hektár szántóval a gazdaság, ami azt jelenti, hogy a község szántóterületének 37 százaléka a közös gazdaságé, a lakosságának pedig 34 százaléka tagja a kollektív gazdaságnak.

Az elmúlt évek folyamán a közvagyon képező összetételén alap is sokat gyarapodott. Tavaly 38.125 lej értékben vásároltak mezőgazda-

Új vezetőtanácsot választottak

sági felszereléseket és egyéb eszközöket. Így például 4900 lej értékben 14 fogasboronát, 5.081 lejért műtrágyaszórógépet, 9021 lejért kéveköli-aratógépet, ezenkívül zsákokat, nyolc pár löszszerszámot s egyebeket vettek, 1956-ban összesen 190.995 lejlel növekedett az oszthatatlan alap, jelenleg pedig 1.226.100 lej teszik ki. Ez az összeg 1955-höz képest 20 százalékos, míg 1950-hez viszonyítva 2.847 százalékos növekedést jelent. Az állatállomány is elég szépen gyarapodott. A gazdaságban ma 26 darab tenyészsertése, 46 lova, 319 darab juha és egyéb állatai vannak. A szabad piacon értékesített növekedéscétek és az állomány köztött szerződésekből átdott hízók után 10.465 lej jövedelme származott a gazdaságnak. Az állóalap növekedéséhez tartozik még az is, hogy az elmúlt évek folyamán kovács, bogárn, kosárhátó műhelyeket rendeztek be, tehérgépkocsi vásároltak és nagyobb méretű építkezést végeztek. 1954—56 között hetven vagont befogadókapacitást gabonarakart, nyolcvan ló részére istállót, juhokot, negyven kocsi és egy tehérgépkocsi részére védőhelyet építettek. Ez idő alatt összesen — nem számítva a kollektívisták által elköltött munkaeziségek értékét — hatszázharminckilencezer lej fordítottak építkezésekre. Az eszközök építkezések lehetővé teszik az állatállomány további növekedését.

A gazdaság állóalapjának gyarapodásával egyidőben emelkedett a kollektívisták életszínvonala is. Ezt bizonyítja az a tény, hogy 1952-ben a kollektívisták háztáji gazdaságaiban 65 fejőstehenet, 29 növekedésszarvasmarhát, 199 juhót, jelenleg pedig 98 fejőstehenet, 68 növekedésszarvasmarhát, 324 juhót, 228 kisebb-nagyobb sertést tartanak.

A vezetőtanács által előterjesztett beszámoló az elért eredmények mellett feltárta a fejlődésgátló hibákat is. A hibák logikább a növénytermesztésben nyilvánultak meg. A gazdaság életében megfordított már, hogy munkaerő hiányában a kapálást nem végezték el, vagy esetleg a második és a harmadikat elmulasztották. Ez természetesen annak tulajdonítható, hogy a vezetőtanács és a brigádvezetők nem követték el mindent a kollektívisták munkájára történő mozgósításáért. Röviden ez a magyarázata annak, hogy a hektáronkénti terméshozam több esetben a tervszerűsítetten alul maradt. A munkaszervezésben hibának minősítették még azt is, hogy tavaly a csoportok csak a termelési év közepéig tevékenykedtek, s a vezetőtanács pedig mit sem tett munkájuk újraszervezéséért. A munkaszervezésben észlelhető hibák a kollektívisták felelősségérzetének csökkentéséhez vezettek. Egyesek kimaradtak a munkából, míg mások keveset tettek a közjavak megóvásáért, karbantartásáért. Ezért bírálat érte Pai Nicolae, Angeline Aurel brigádvezetőket, Stancu Petru építkezési felelőst, Iota Georgehe állatgondozót, Mihulin Augustin raktárost és másokat. A gazdaság elnökét, Rujan Ioan elvtársat, Mihulin Augustin és Faț Savu elvtársakat azért bírálták meg, mert sokesetben türelmetlen, máskor pedig békülékeny és a hibák takargatására való magatartást tanúsítottak. Összesen tizenöt kollektívista emelkedett szőlőszára. Valamennyien méltatták az elért eredményeket, bírálták a megnyilvánuló hibákat, majd értékes javaslatokat tettek. A kollektívisták által előterjesztett javaslatok közül megemlíthetjük: a mintaalapszabályzat és a belső rendszabály szigorú tiszteletbentartását, a brigádok és csoportok

munkájának a Minisztertanács 141. számú határozata előírásai szerint történő megszervezését, a termelési eljárások ösztönzését, a mezőgazdaság szocialista átalakításáért végzett politikai-felvilágosító munka fellendítését, a gép- és traktorállomány által végzett munkák rendszeres ellenőrzését. Nem feledkeztek meg a termést fokozó agrotechnikai szabályok alkalmazásáról sem. Javasolták, hogy az idén természetesen minél nagyobb területen hibrid kukoricát, a különböző mezőgazdasági munkákat pedig késedelem nélkül végezzék el, mert csakis ezáltal biztosíthatják az idei nagy termést.

A mellék- és a kiegészítő üzemágak, az állattenyésztés, a gyümölcsös, a kertészet, a műhelyek fejlesztése mellett is állást foglaltak a kollektívisták. Mint már említettük, a beszámoló és a vezetőségi választó közgyűlés a belső demokrácia tiszteletbentartásával zajlott le. A vezetőtanácsba tizenkét kollektívistát jelöltek, s a jelöltek neveit a szavazólapon tüntették fel. Ezután kezdődött a titkos szavazás. A tizenkét jelölt közül azt a kilenc kollektívistát minősítették a vezetőtanács tagjainak, aki a legtöbb szavazatot kapta. A választás eredményei szerint a régi vezetőtanács hat tagjából ötöt, tehát az elnök kivételével valamennyit lecseréltek és helyükbe újakat állítottak. A vezetőtanácsba most azok a kollektívisták kerültek be, akik a mező, az állattenyésztésben, a gyümölcsösben és a kertészetben dolgoznak. A jövőben tehát a vezetőtanácsnak minden lehetősége megvan arra, hogy a hibák kiküszöbölése céljából a közgyűlés elé terjesztse és később határozatban foglalt javaslatokat a gazdaság szervezeti-gazdasági erősítéséért és a kollektívisták életszínvonalának további emeléséért meg is valósítsa.

Bokor Mihály

Hírek a nagyvilágból

A szovjet nép anyagi és kulturális színvonala tovább emelkedett 1956-ban

Moszkvában közzétették a Szovjetunió 1956. évi állami tervének teljesítéséről szóló jelentést

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

Moszkvában közzétették a Szovjetunió 1956. évi állami tervének teljesítéséről szóló eredményeket.

A szovjet ipar globális termelése 1955-höz viszonyítva csaknem 11 százalékkal növekedett 1956-ban.

Minden népgazdasági ágban nagy lendületet vett a villamosítás, a komipar-gépesítés és automatizálás, a nagy teljesítőképességű, korszerű felszerelések és a fejlett technológia bevezetése.

A szovjet gépgyártó ipar több mint ezer új gép-, szerzőgép- és felszerelést gyártott, amelyek mind igen hasznosak az ipar, a mezőgazdaság és az építőipar számára.

Körülbelül 1500 automatikus gyártási vonalat helyeztek üzembe.

Az atomenergia békés célú felhasználása terén gondoskodás történt az atomenergiának a technológiai folyamatokba való bevezetéséről. Rádióaktív izotópokat alkalmaznak a kohókban végbemenő folyamatok tanulmá-

nyozásához, az acélgépgyártásban, a technológiai műveletek ellenőrzésére és hatékonyabbá tételére, a vas- és szénestermékek hengerléséhez. Egyre szélesebb körben használják fel a rádióaktív izotópokat az orvostudományban is, mind gyógyítási, mind pedig tudományos kutatási célokra.

1956 folyamán továbbfejlesztették a felhalmozó és érszerítőket alkotó tevékenysége és kezdeményezése. A szovjet népgazdaságban több mint 1 millió 200 ezer találmányt, műszaki tökéletesítést és érszerítési javaslatot alkalmaztak.

A Szovjetunió mezőgazdaságában is jelentős eredmények születtek az 1956-os év folyamán. Az összes vésztérületek körülbelül 195 millió hektárt tesznek ki, ami 1955-höz viszonyítva 8,9 százalékos emelkedést jelent. A bevetett területek az utóbbi három év során közel 38 millió hektárral gyarapodtak. 1956-ban — 1955-höz viszonyítva — a teljes gabonatermelés közel 20 százalékkal emelkedett és lényegesen meghaladta a legbővebbé termő évet is az ország történetében.

1956-ban az elmúlt évhez viszonyítva, a tej-, hús-, tojás-, gyapjú- és egyéb állati termékek termelése is gyarapodott.

Tovább erősödött a mezőgazdaság műszaki-anyagi alapja.

A mezőgazdaságot 1956-ban további 248 ezer traktorral (15 lóerős szabványtraktorra átszámítva), 114.000 tehergépkocsival, 56.000 arató-cseplőgéppel és sok más mezőgazdasági géppel szerelték fel.

Az év folyamán több mint 800 nagy állami iparvállalat kezdte meg működését.

A Szovjetunió bel- és külkereskedelme ugyancsak tovább fejlődött 1956-ban. A kiskereskedelmi árue-

adás volumene 1956-ban elérte az 547 milliárd rubelt és 45 milliárd rubellel túlszárnyalta az 1955. évi színvonalat.

A Szovjetunió külkereskedelme tovább fejlődött és 1955-höz viszonyítva 9 százalékos emelkedést mutat.

A közlemény kiemeli, hogy a Szovjetunió népgazdaságában foglalkoztatott munkások és tisztviselők száma az 1956. év végén elérte az 50 milliót. Ez 2,1 millióval magasabb az 1955-ös létszámnál.

A munka termelékenysége 1955-höz viszonyítva az iparban 7 százalékkal, az építkezésben 10 százalékkal nőtt.

1956-ban a nép anyagi és kulturális életszínvonala tovább emelkedett. A Szovjetunió nemzeti jövedelme 1955-höz viszonyítva 12 százalékkal növekedett.

Az elmúlt évben nagyszabású intézkedések történtek a nép életszínvonalának további emelése érdekében. 1956 október 1-e óta csaknem 15 millió embernek jelentős emelést a nyugdíját. Megszüntették a közép- és főiskolákban a tandíjakat, a szombati és az ünnepekkel megelőző napokon csökkentették a munkaidőt, csökkentett munkaidőt léptettek életbe a serdülő ifjak részére, megkezdődött a csökkentett munkaidő a széniparban, életbe lépett a kiszűrésű munkások és tisztviselők fizetéselemelésére vonatkozó határozat. Felemelték a mezőgazdasági termékek felvásárlási árait is.

1956-ban az állami és szövetkezeti szervek, valamint a városi lakosság saját költségére és kölcsönös segítségével összesen 36 millió négyzetméter lakterületet építettek. Ugyanakkor vidéken a kolhozparasztság és a falusi értelmiség hozzávetőlegesen 700 ezer lakást épített.

Néhány mondatban

PARIZS. (Agerpres.) Az Egyiptom elleni angol-francia agresszió következményeként teljesen megszűnt az egyiptomi és szíriai gyapot behozatala Franciaországba.

LONDON. (Agerpres.) Az angol kormány elfogadta a jordániai kormány javaslatát, hogy február 4-én tárgyalásokat kezdjen Ammanban az 1948-i angol-jordán egyezmény felbontására.

PEKING. (Agerpres.) 1957-ben, a kínai mezőgazdasági termelés körülbelül 3 százalékkal emelkedik az 1956-os termeléshez viszonyítva. Ez évben az összgabonatermés eléri a 197.500.000-

200.000.000 kilót, az összgyapottermés az 1.310 millió kilót.

PEKING. (Agerpres.) A Zsenminszibao című lap szerint tavaly a felszabadított hadsereg több mint 740.000 katonája leszerelt.

RIO DE JANEIRO. (Agerpres.) 1956 novemberében a brazil külkereskedelem 16.000.000 dollár deficitet mutatott ki. Az 1955 novemberéhez képest a kivitel 12 százalékkal csökkent, a behozatal azonban 41 százalékkal növekedett.

NEW YORK. (Agerpres.) Az amerikai sajtó szerint, a new-yorki börzén, az Egyesült Államok nemzetgazdaságában mutatók bizonytalanság következtében estek a részvények.

Fogadás a Román Népköztársaság budapesti nagykövetségén

BUDAPEST. (Agerpres.)

Ion Popescu, a Román Népköztársaság budapesti nagykövete január 30-án kőkölépartit rendezett az RNK szakszervezeti küldöttségének tiszteletére.

A román szakszervezeti küldöttség azért érkezett Budapestre, hogy átadja a magyar dolgozóknak a román munkások ajándékait.

—O—

Csu En-laj Ceylonba érkezett

COLOMBO. (Agerpres.)

Az Új Kína hírgyűjteménye a ceyloni rádió nyomán jelenti, hogy Csu En-laj a Kínai Népköztársaság Államtanácsának elnöke ötnapos látogatásra Ceylonba érkezett.

HÍREK — KÖZLEMÉNYEK

A pártkabinet közleménye

A pártkabinet közli, hogy a propagandisták előkészítése a következő napokon történik:

Kedden, február 5-én délután 5 órakor az esti tanfolyamok propagandistáit készítik elő;

Szerdán, február 6-án délután 5 órakor a marxizmus-leninizmus

alapvető kérdéseit tanulmányozó körök propagandistáit készítik elő;

Pénteken, február 8-án délután 5 órakor az RMP történetét tanulmányozó körök propagandistáinak előkészítését tartják meg a pártkabinetben.

A marxista-leninista esti egyetem az első és másodéves hallgatók tudomáspárta hozza, hogy a hétfőre, január 4-re tervezett előadásokat, szerdán, január 6-án tartják meg.

Rádióműsor

Vasárnap, február 3.

BUKAREST I.: 5: Dalok. 6:30: Hírek. 7: Román népdalok és táncok.

7:40: Reggeli hangverseny. 8: Hírek. 8:30: Adás gyermekek számára. 9:10: Hazafias dalok. 9:30: Román népi táncok. 9:50: Lapszemle. 10: Könyvzene. 10:50: Rádióriport. 11: Esztrádhangverseny. 12: Hírek. 12:07: Népdalok és táncok. 13: Hírek. 13:15: A rádió zenekara. 14:30: Rádiomagazin. 15:20: Román népi muzsika. 16: Hírek. 16:07: Keringők. 16:45: Román énekegyüttesek. 17: Fajvak uszágja. 17:30: A népi zene élenjáró művészeinek műsora. 18: Hírek. 18:10: Adás gyermekek számára. 18:35: Ifjúsági dalok. 19: Hírek. 19:05: Táncczene. 20:35: Népi tánc. 21:07: Táncczene. 23: Hírek. 22:15: Táncczene. 23:52: Hírek.

BUKAREST II.: 10:50: Szimfonikus hangverseny. Szünetben hírek. 13: Román népi táncok és dalok. 13:15: Rádiomagazin. 13:30: Könyvzene. 14: Hírek. 14:30: Vidám zene. 15: Hírek. 15:07: Esztrádhangverseny. 16: Itt Moszkva beszél! 16:30: Operazene. 16:50: Hírek. 17: Román könnyűzene. 17:45: Zene. 18:45: Dalok. 18:50: Rádióriport. 19: Zenei élet. 19:40: A műkedvelő kultúrszportok versenyén kitüntettek műsorából. 20: Hírek. 20:07: Táncczene. 21:25: Románok. 21:45: Népi hangverseny. 23: Hírek. 23:10: A népek zenéjéből. 23:50: Táncczene.

ÉRTŐTÁRS

Február 3-án, vasárnap az idő továbbra is csapadékos, az égből borus. Helyi havasodás, eső lehetséges. A hőmérséklet kissé emelkedik, napközben plusz 2 plusz 5 fok között, éjszaka 0 és mínusz 2 fok között lesz. Gyenge szél.

A következő 2 napon változóképpen idő várható, a hőmérséklet fokozatosan emelkedik.

Végetért a tagfelvételi vita az ENSZ politikai különbizottságában

NEW YORK. (Az Agerpres külön tudósítójától.)

Az ENSZ politikai különbizottsága január 30-án befejezte a vitát az új tagok felvételének kérdésében. Az USA és néhány más ország küldöttei a vita során azt bizonygatták, hogy csak Dél-Vietnámot és Dél-Koreát kell felvenni az ENSZ-be, annak ellenére, hogy a Mongol Népköztársaság, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság és a Vietnami Demokratikus Köztársaság szintén kérték felvételüket.

Tizenhárom ország — köztük az USA, Anglia, Franciaország, Olaszország és a Fülöp-szigetek — küldöttei két határozat-tervezetet terjesztettek elő és azt ajánlották, hogy Dél-Vietnámot és Dél-Koreát vegyék fel az ENSZ-be.

A szovjet küldöttség határozat-tervezetet nyújtott be, s ebben felkérte a Biztonsági Tanácsot, hogy fi-

gyelembenve az ENSZ minél szélesebb körű egyetemességére irányuló általános óhaját, vizsgálja meg újra a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság, a Koreai Köztársaság, a Vietnami Demokratikus Köztársaság és Dél-Vietnám kérését, hogy azután ajánlhassa mindezen államok egyidejű felvételét az ENSZ-be.

India és Szíria küldöttei szintén benyújtottak egy határozat-tervezetet, amelyben ajánlják a Biztonsági Tanácsnak, hogy vizsgálja meg az összes tagfelvételi kéréseket, India és Szíria megbízottai kijelentették, hogy ha a politikai bizottság nem fogadja el ezt a tervezetet, akkor ők a szovjet javaslatra szavaznak.

Szoboljev kijelentette, hogy a szovjet küldöttség hajlandó támogatni India és Szíria határozati javaslatát.

Sztrájkhullám Franciaországban

PARIZS. (Agerpres.)

Franciaországban fokozódik a dolgozók bérharca. A l'Humanité jelentése szerint a Francia Országos Szakszervezeti Tanács és a Francia Keresztény Dolgozók Szövetségehez tartozó szakszervezetek felhívására az újjáépítési és lakásépítési államtikkárság tisztviselői január 30-án 24 óras sztrájkot rendeztek országnyi helyzetük megjavítását célzó követelések támogatására.

Január 30-án a Saint-Denis, 'Alfortville, Ivry és Párizs más külvárosainak gáz- és villanytelepein is rövid tartamu sztrájkok voltak, amelyek a dolgozók akció egységének jegyében folytak le. Ugyanazon napon sztrájkba léptek Nizza és Vannes (Morbihan megye) és az ország más városainak köztisztviselői is.

A Francia Országos Szakszervezeti Tanács Irodája közleményt közzéjártolt ki, amelyben rámutat arra, hogy a franciaországi sztrájkokat az árak emelkedése és a munkaviszonyok rosszabbodása váltotta ki. A Szakszervezeti Tanács Irodája hangsúlyozza, hogy számos ipari üzemben és több minisztériumban, de különösen a bányászok, munkások és a társadalom biztosítási tisztviselői, a posta, távíró- és telefonszolgálat dolgozói sorában a sztrájkok a Francia Országos Szakszervezeti Tanács „Force Ouvrière” és a Francia Keresztény Dolgozók Szövetségehez tartozó szakszervezetek közötti akcióegység jegyében folynak le.

PARIZS. (Agerpres.) Az Egyiptom elleni angol-francia agresszió következményeként teljesen megszűnt az egyiptomi és szíriai gyapot behozatala Franciaországba.

LONDON. (Agerpres.) Az angol kormány elfogadta a jordániai kormány javaslatát, hogy február 4-én tárgyalásokat kezdjen Ammanban az 1948-i angol-jordán egyezmény felbontására.

PEKING. (Agerpres.) 1957-ben, a kínai mezőgazdasági termelés körülbelül 3 százalékkal emelkedik az 1956-os termeléshez viszonyítva. Ez évben az összgabonatermés eléri a 197.500.000-

200.000.000 kilót, az összgyapottermés az 1.310 millió kilót.

PEKING. (Agerpres.) A Zsenminszibao című lap szerint tavaly a felszabadított hadsereg több mint 740.000 katonája leszerelt.

RIO DE JANEIRO. (Agerpres.) 1956 novemberében a brazil külkereskedelem 16.000.000 dollár deficitet mutatott ki. Az 1955 novemberéhez képest a kivitel 12 százalékkal csökkent, a behozatal azonban 41 százalékkal növekedett.

NEW YORK. (Agerpres.) Az amerikai sajtó szerint, a new-yorki börzén, az Egyesült Államok nemzetgazdaságában mutatók bizonytalanság következtében estek a részvények.

Iksz vasúti tisztoiszlót Zágrábba helyezték, mert nem szavazott Tisza Pista-ra. Ipszilón szatós megnagyobbította üzletét, mert Tisza Pista-ra adta szavazatát...

Ilyen szójóslányok rajzanak gondolatban az első képviselőválasztással kapcsolatban, amelyre vissza tudok emlékezni. Gyermekként az itt-ott hallott és látott epizódok gyakoroltak hatást rám az 1910-es Tisza-Barabás választás idején. „Epizódok”, amilyenek például a nyílt szavazás követelése, a törvényes szavazati jogtól megfosztott munkások tömegének kirobbanó utcai véleménynyilvánítása, amelynek legbővebb szemtanúja és részese is voltam.

A gyermeki agyba vésődött részletek most, mint játékokomozatokot, úgyegyszer egymás mellé rakosgatni az egykori újságok évfolyamának lapozgatása közben. Miről is beszélnek ezek a sárguló lapok?

Három nagy napilap jelent meg akkoriban Aradon. Az „Aradi Közlöny”, Tisza István pártjának, a nemzeti munkapártnak székeltője, amelynek tulajdonos-főszerkesztője többek között nemzeti elnöket kapott a választás sikere érdekében kifejtett szolgálatait; a „függetlenség” és 48-as párt harsonája; a „függetlenség”, valamint az Arad és Vidéke című ellenzéki lap. Minden félreértés mellőzése céljából megemlítem, hogy az említett pártok neve egyáltalán nem fedte célkitűzéseinek lényegét.

Nem volt sem „nemzeti”, sem „munkapárti” a nemzeti munkapárt. Ez a párt az országot megosztorábban fogta a Habsburgok igáját, viszont a párt tagjai sem

mitől sem undorodtak úgy, mint éppen a munkától. Ezért a nép egyszerűen a „munkó” becenevet ruházta rájuk.

Nem tűzte ki céljúl az ország függetlenségének kiívását a 48-as szabadságeszméket célgként használó párt sem. Dr. Barabás Béla pártja ugyanis nemrég hagyta el a koalíciórúdat, amelyet mint a koalíció tagja, minden irányba csavart, csak éppen arra jele nem, ahol az ország függetlenségét lehetett volna megtalálni.

Szóval az 1910-es Tisza-Barabás választás peritárának felzetére, nyugodtan rá lehetett volna írni:

Demagógia contra demagógia

Mielőtt tovább menzünk, említsük meg, hogy az egymással szembeállító pártoknak a világ szeme előtt ellenségeskedő, már felsorolt pártlapjai — nyomdász sztrájkj levén — a választások idején ugyanabban a nyomdában „nyomattak” — amint azt az újságok utolsó oldalán levő sorokból megállapíthatjuk. Csupán a különböző jelkékeket cserélték és a politikai pártállás követelményeinek megfelelően, az egyes cikkeket cserélték.

Mikor a választásból Tisza István került ki győztesen, a Függetlenség, amelyet mint mondtam, a Közlönnyel egy nyomdában készítették, tájékozza írt a választás körülményeiről. A lap 1910 június 3-i számban az Aradi választás cím alatt ezeket írja:

„A szerdai választáson mindenki nek nagy meglepetésre, ezer szavazattal győzött Tisza István gróf, a munkapárti jelöltje. Mondjuk-e, hogy ez a nagy többség meglepetés, mondjuk-e, hogy ilyen nagy győzelemre maga a munkapárt sem

Demagógia contra demagógia

— Emlékezés egy régi választásra —

volt elkészülve? Tény, hogy nemcsak a város közönsége, de maga a munkapárt sem remélt ekkora többséget. Nem gondolta senki, hogy a leadott 3117 voks ezer szavazatkülönbséget tesz képes eredményezni a két jelölt között. Nem gondolta senki? Hiszen Aradon 1500 tisztoiszló van, kinek mindegyike a legrettenetesebb presszó alatt volt, több, mint harminczézezer koronát költött el a választásra a munkapárt: itt van a munkapárti szavazatok mérlege, amelynek csak azon csodálkozhatik az ember: hogy van mégis, hogy Tisza István csak 2000 szavazatot kapott?”

Ittassuk ide a vezércikk utolsó szakaszát is:

„Az történt Aradon is, ami az egész országban. Leszenszky lipróbált keze jól működött: el nem mer te képzelní neki, hogy ekkora viszálelések, ilyen szemérmellen oldalbarugása a törvényeknek, a csendőrpuska, a pénz, a közigazgatási eszközöknek ilyen vakmerő kihasználását kezbe meri venni az a kormány, amely kézzel-lábbal éppen a törvénytelenség udája ellen kaplózott leginkább.”

Ma már tudjuk más forrásból is, hogy hiába kaplózott, mert bírói ítélettel bizonyosodott be, hogy Tiszdék nem riadtak vissza országvilágra szóló panamától sem, viszont a függetlenségi kormányzása idejéről jennmaradt bizonyos vasúti talpa szállítás körüli panama emléke. Annyi bizonyos, hogy a két párt közül egyik sem hazudott, amikor a másikat panamával vádolta.

Mindenképpen tanulságos azonban a Függetlenség jelentéltétt

cikke. Kivüláglék belőle ugyanis, hogy az első világháborút megelőző években Aradon ird és mondá: összesen 3117-en szavaztak. Ezek közül 1500 volt a tisztoiszló. A 1517 voksból leszámítva tehát az 1500 tisztoiszlót, akit a felsőbbesség kényserített a szavazásra, a megmaradt 1617 választó között az egyetlen dolgozó réteg néhány orvos és más értelmiségi mellett, az öndlő kisiparosok volt.

Felmerül a kérdés, hol voltak a Weitzer-vagongyár, a MARTA automobilgyár, a Neumann-féle szeszgyár, a papirgyár, a gőzmalom, számos középipari és rengeteg kisipari műhely munkásai? Ezek bizony nem rendelkeztek sem cselekvő, sem szervező választójoggal. Így tehát nem lehettek képviselőjelöltek és nem járhattak a választási bizottság asztala elé, hogy az akkori választási eljárásnak megfelelően, nyilntan, hangos szóval tegyenek hitet a nép igazi jelöltje mellett. Az a választási törvény egyképpen csak a Tiszdák, Barabások és a hozzájuk hasonlókat szolgálta.

Am a munkásság azért mégis hallatta a szavát. Erre az Aradi Közlöny szintén 1910 június 3-ai, a választások után egy nappal megjelent számából értesülünk. A beszámoló utolsó mondata így hangzik: „A választás befejezése után az utca népe elégedetlenkedett. A tüntetésről lapunk hírröportában írunk.”

Utca népének nevezték akkoriban egyes polgári lapok a munkásokat. De keressük meg a lap hírvótát, ahol Tüntetés a Szabadság-terén cí-

mű cikk tűnik a szemünkbe: „A választás eredményeinek kihirdetése után a rendőrség tapintatos formában felszólította a közönséget a távozásra”. (Megjegyzem, hogy ennek a „tapintatos formá”-nak a nyomát sokan hetekig viselték testükön). „Az Andrásy-terén — ekkor már este nyolcra járt az idő — néhány suhanc éktelen sipoldásba kezdett. A rendőrség itt tartóztatva a közönséget okozó viselkedés miatt Tóth Andrást és Ponta Adolfot. Az Atzél Péter utcában letartóztatva Ungár Győzöt...”

...A Szabadság-terén nagyobb összeütközésre került sor, ahol suhancok szembeszálltak a rendőrökkel és kövekkel dobálták őket. Közben valaki telefonon értesítette a törtenékről a rendőrséget, ahonnan Green Nándor tb. főkapitány és Berecz Ferenc alkapitány vezetésével 30 gyalogrendőr és az összes lovasrendőrök a Szabadság-terre siettek. A suhancok dobálni kezdték a rendőröket, akik tapintatosan (megint tapintatosan) bántak az összesereglett közönséggel.

A Forray utca és a Hunyadi utca torkolatánál többször rohamot intéztek a lovasrendőrök a közönség ellen, de így sem sikerült a rendet helyreállítani. Letartóztatták többek között ellenszegülés miatt Russz Lászlót, Kohut Adámnét, Tóth Andrást, Ponta Adolfot.”

Eddig a cikk, amelyben, mint látjuk, a munkásokat ezáltal „suhancoknak” nevezik, jöllehet a letartóztatottak között férjes asszony is volt. Am a „suhanc” jelző még túl enyhe a Közlöny hangjához képest, amelyet egy másik vezércikkében a sztrájkolót nyomdász munkásokkal szemben használt.

Sokkal lágyabb a Közlöny fuvalója, amikor Tisza Istvánnak, a régi

nyári színházban végbement választási beszéde alkalmából rendezett gyűlésről számolt be. Csak egy csöpp az alázatosság méze a cikkiről tollából, amikor felsorolja a színpadon elhelyezett előnki asztalnál helyfoglalók neveit.

Megtudjuk a cikkből, hogy a díszes asztal mögött többek között a báró rangra kismemelt monyoró Urbán Iván főispán és végvári Neumann Adolf útt. Ott volt az új báró: Andrányi Károly nagykereskedő is, ott az ősi arisztokraták: gróf Zselenszky Robert, magnásnabób, báró Solymossy Lajos nagybirtokos, Bohus Lajos báró bérpalota tulajdonos. Nem hiányzott az előnki asztal mellől Ottenberg Tivadar bankvezér sem, akit nemskára udvari tancsosi rangjának megfelelően, méltóságos urnak fognak cimezni.

Es a nép fogalmának e hivott megsemmisítőit előtt Tisza István gróf egyebek között ezeket igérte:

„Legyenek róla meggyőződve, hogy ha sorsom összefűződik Arad város sorsával, akkor egész odaadással, egész ügyzetterlettel igyekszem én is közremunkálni minden olyan törekvésben, minden olyan mozgalomban, amelynek Arad városának fejlődését, boldogulását szolgálja.”

Tisza István, amikor a nagygyűléstől gumikerekű jákikerén kiserétevel együtt visszaröbögött, a tömeg, amely ügylézik, nem tudta kellőképpen „értékelni” Tisza István ígéreiteit, kövekkel és záptojásokkal dobálta meg a nemes grófot. Pedig Tisza István gróf valóban betartotta a nagygyűlésen tett ígértét. Sikerrel „közremunkált” az első világháború kirobbantásában, amely, ha nem is Arad város népének, de a diszastálnál helyfoglalók boldogulását szolgálta.

Bakács Béla